

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3316/2020
02.09.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душан Обренчевић, адвокат из ..., против тужене „Туристичка организација Србије“ из Београда, чији је пуномоћник Милан Ивошевић, адвокат из ..., ради поништаја и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1947/18 од 07.02.2020. године, на седници одржаној 02.09.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1947/18 од 07.02.2020. године, у ставу првом, другом, четвртном и петом изреке и предмет у том делу враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Први основни суд у Београду, пресудом П1 246/16 од 01.03.2018. године, одбио је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се поништи као незаконито решење тужене о отказу уговора о раду број ... од ....2009. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду бр. ... од ...2007. године (став први изреке). Одбио је као неоснован тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се обавезе тужена да врати тужиоца на рад и распореди на послове радног места које одговара његовом степену стручне спреме, стеченом знању и способностима (став други изреке). Одбио је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка (став трећи изреке). Обавезао је тужиоца да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 396.000,00 динара, у року од осам дана од дана пријема писаног отправака пресуде (став четврти изреке).

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж1 1947/18 од 07.02.2020. године, преиначио је пресуду Првог основног суда у Београду П1 246/16 од 01.03.2018. године, у ставу првом изреке, тако што је поништио као незаконито решење тужене о отказу уговора о раду бр. ... од ....2009. године, којим је тужена отказала тужиоцу уговор о раду бр. ... од ...2007. године (став први изреке). Преиначио је пресуду Првог основног суда у Београду П1 246/16 од 01.03.2018. године, у ставу другом изреке, тако што је обавезао тужену да врати тужиоца на рад (став други изреке). Укинуо је пресуду Првог основног суда у Београду П1 246/16 од 01.03.2018. године, у преосталом делу става другог изреке и одбацио тужбу тужиоца у делу којим је тражио да тужена распореди

тужиоца на радном месту које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима (став трећи изреке). Преиначио је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем и четвртном изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 246/16 од 01.03.2018. године, тако што је обавезао тужену да накнади тужиоцу трошкове поступка пред првостепеним судом у износу од 550.750,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, а одбио је захтев тужене за накнаду трошкова у износу од 396.000,00 динара (став четврти изреке). Обавезао је тужену да накнади тужиоцу трошкове поступка по жалби у износу од 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде (став пети изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у односу на одлуку садржану у ставу првом, другом, четвртном и петом изреке, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу, на основу члана 408. у вези члана 441. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14 и 87/18), који се у конкретној ситуацији примењује на основу одредбе члана 506. став 2. ЗПП и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку пред нижестепеним судовима, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене и оспореним решењем од ...2009. године, тужиоцу је отказан уговор о раду од ...2007. године, због повреде радних обавеза и то: неизвршавања добијених радних задатака који су се тицали припреме и дистрибуције промотивног материјала тужене ... кору и члановима ... привредне коморе и необавештавања директора о исходу договора са шпедитером „ББ“ и представништвом „ВВ“ у ..., у вези са задржавањем промотивног материјала тужене од стране мађарских царинских органа, који је требао да се дистрибуира на бензинским пумпама „ВВ“ у ... и неизвршавања обрачуна добијене аконтације за обављање службеног посла приликом посете два ... новинара; и несавесно и немарно поступање са захтевом Конгресног бироа за резервацију карте са потребним подацима за професора ГГ са ... Универзитета (тужба је поднета 30.12.2009. године).

Првостепени суд је оценио, да је тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења, којим му је престао радни однос због повреде радне обавезе из одредбе члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, која се састоји у неблаговременом, несавесном и немарном извршавању радних обавеза и дужности из одредбе члана 48. став 1. тачка 9. Правилника о раду тужене, неоснован. У решењу о отказу уговора о раду, тужена је идентификовала учињену повреду радне обавезе, тако што је у отказном акту уговора о раду назначила место, време и начин извршења повреде радне обавезе, због чега је по налажењу тог суда, тужена доказала да је тужилац извршио повреду радне обавезе, с обзиром на то да је у току поступка утврђено да је тужилац несавесно и немарно поступао са захтевом ... бироа за резервацију карте за професора ГГ са ... Универзитета, а код чињенице да из исказа тужиоца саслушаног у својству парничне странке, произилази да није извршио плаћање авионске карте за именовано

лице по профактури испостављеној од стране „ЈАТ Airways“. Затим, из разлога, што из исказа тужиоца произилази да је од стране тужене био задужен за сарадњу са „ЈАТ Airways“, која се односила на резервацију авионских карата за госте тужене, при чему је тужилац, пошто је добио шифру резервације за именовано лице у оквиру процедуре резервације, пропустио да изврши плаћање цене авионске карте и тиме процедуру резервације за ГГ заврши до краја, услед чега је тужиочев колега од којег је добио захтев за резервацију, ДД, извршио плаћање, чиме се процедура резервације за именовано лице окончала. Кривица тужиоца се састоји у крајњој непажњи исказаној у извршавању радних дужности да у оквиру процедуре резервације авионске карте предузима све радње које су део те процедуре, како би резервација била успешно окончана. Првостепени суд је одлучујући о отказном разлогу из одредби члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, а у вези одредбе члана 48. став 1. тачка 1. Правилника о раду тужене, која се састоји у неизвршавању одлука и налога директора, односно налога непосредног руководиоца, који се односи на припрему и дистрибуцију промотивног материјала тужене, необавештавање директора тужене о исходу договора са шпедицијом „ББ“ и представништва „ВВ“ и неизвршавање обрачуна добијене аконтације за обављање службеног посла приликом посете ... новинара, нашао да је исти без значаја, у ситуацији постојања напред наведеног отказног разлога, с обзиром на то да је за отказ уговора о раду потребан само један оправдани разлог. Првостепени суд је ценио наводе тужиоца да је наступила застарелост отказа уговора о раду тужиоцу из одредбе члана 184. став 1. Закона о раду и нашао да је исти неоснован, код чињенице да је законски заступник тужене за отказни разлог из одредбе члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, а у вези одредбе члана 48. став 1. тачка 9. Правилника о раду тужене, који се односи на несавесно и немарно поступање у вези са захтевом за резервацију авионске карте, сазнао ...2009. године, које чињенице је суд утврдио из исказа сведока ДД и заступника ЂЂ, да је сведок ДД обавестио ЂЂ о пропусту тужиоца да изврши резервацију, па како је оспорено решење о отказу уговора о раду тужиоцу донето ...2009. године, да није протекао субјективни рок од три месеца, у коме се запосленом може отказати уговор о раду из разлога наведених у одредби члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду.

Другостепени суд је закључио да је погрешан закључак првостепеног суда у односу на повреду радне обавезе, предвиђену одредбама члана 48. став 1. тачка 1. и 9. Правилника о раду тужене и одредбе члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, да је почетком септембра 2009. године, тужилац несавесно и немарно поступао са захтевом ... бироа за резервацију карте са потребним подацима за професора ГГ са ... Универзитета и да је таквим поступањем запослени својом кривицом учинио повреду радне обавезе утврђене Правилником о раду тужене и Законом о раду, ближе описаном у изреци наведеног решења, а који наводи повреде радне обавезе: неизвршавање одлуке и налога директора, односно налога непосредног руководиоца и неблаговремено, несавесно и немарно извршавање радних дужности и обавеза, с обзиром на то да из упозорења, као и садржине отказног решења тужене од ...2009. године, није означен тачан датум сазнања за наведену повреду радне обавезе, што је од битног утицаја за утврђивање субјективног рока у смислу члана 184. Закона о раду, имајући у виду и чињеницу да је тужилац примио отказно решење ...2009. године, због чега је преиначио првостепену пресуду и одлучио као у изреци побијане пресуде.

По оцени Врховног касационог суда основано се ревизијом тужене указује да је због погрешне примене материјалног права од стране другостепеног суда чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Одредбом члана 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 61/05, 54/09) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на његово понашање и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Одредбом члана 180. став 1. и 2. Закона о раду прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. тачка 1. – 6. Закона запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање пет радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Упозорењу из става 1. овог члана, послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Одредбом члана 184. Закона о раду прописано је да отказ уговора о раду из члана 179. тачка 1. – 6. послодавац може дати запосленом у року од 3 месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од 6 месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоцу је као лицу које је испред Туристичке организације Србије задужено за ... са представницима ЈАТ-а око резервације авионских карата за потребе Туристичке организације Србије, дана ...2009. године достављен захтев ... бироа за резервацију карата (за ...2009. године Лондон – Београд и ...2009. године Београд – Лондон) са потребним подацима за професора ГГ са ... Универзитета, док из образложења оспореног решења произилази да је почетком септембра 2009. године, несавесно и немарно поступао са захтевом ... бироа за резервацију карата са потребним подацима за професора ГГ са ... Универзитета.

Из наведеног произилази да је остало неразјашњено када је тужилац преузету обавезу у погледу резервације и куповине авионских карата морао да обави, истог дана или не и до када (обзиром да је посао одрађен дана ...2009. године када су купљене авионске карте за ...2009. године).

Првостепени суд је ценио као неосноване наводе тужиоца да је наступила застарелост давања отказа предметног уговора о раду у смислу члана 184. став 1. Закона о раду, обзиром да је законски заступник туженог за отказни разлог тужиоцу из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду у вези са чланом 48. став 1. тачка 9. Правилника о раду туженог, који се односи на несавесно и немарно поступање у вези са захтевом за резервацију авионских карата сазнао дана ...2009. године, коју чињеницу је утврдио на основу сагласних изјава сведока ДД и заступника тужене ЋЋ, да је сведок ДД обавестио ЋЋ о пропусту тужиоца да изврши резервацију, па како је решење о отказу уговора о раду тужиоцу донето ...2009. године, то није протекао субјективни рок од 3 месеца у коме се запосленом може отказати уговор о раду из разлога наведених у члану 179. став 1. тачка 2. Закона о раду.

Другостепени суд одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против првостепене пресуде, није ценио ни утврдио правилност примене материјалног права од стране првостепеног суда у погледу истакнутог приговора застарелости у смислу члана 184. став 1. Закона о раду, обзиром да се решењем туженог о отказу уговора о раду од

...2009. године тужиоцу не ставља на терет повреда само једне радне обавезе, на шта су основано усмерени и ревизијски наводи.

Дати разлози другостепеног суда да у упозорењу и отказном решењу није означен тачан датум сазнања за наведену повреду радне обавезе, што је од битног утицаја за утврђивање субјективног рока у смислу члана 184. Закона о раду, имајући у виду да је тужилац примио отказно решење ...2009. године су нејасни, конфузни.

Са изнетих разлога, како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, то је побијана пресуда другостепеног суда морала бити укинута у ставу првом и другом изреке, а укинута је и одлука о трошковима поступка у ставу четвором и петом, јер иста зависи од коначног исхода парнице.

У поновном поступу другостепени суд ће отклонити указане неправилности и донети правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци решења, применом члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић